Ч. 183. Чернівцї, середа дня 21. серпня (2. вересня) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймае ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Руска ґімназия в Чернівцях.

II.

Так отже аж по більше як 20-лїтних тяжких і мозольних заходах зі сторони сьвітлих патріотів, що, можна сказати, все свое жите посьвятили вірній службі свому народу, вдало ся виборoти бодай рускі паралельні кляси при ново отвореній низшій ґімназиї в Чернівцях, де з новим шкільним роком розпочинае ся наука.

Сей для культурного розвою буковиньскої Руси преважний день повитали всї сьвідомі Русини-патріоти з правдивою радостию, яко початок лучшої доби в народнім житю буковиньских Русинів.

Школа е безперечно найважнїйшим розсадником народної просьвіти і одинокою підвалиною народного добробиту, що заразом становить і одинoку тривку підставу для державної сили і еї розвою. Длятого то серед теперішного загального поступу культури звернули не тілько фахові люди свою особлившу увагу на раціональний розвій шкільництва, але і народні репрезентациї, як не меньше і державні правительства, старають ся всїма силами ширити і змiцняти сей, для загального добробиту, для морального і материяльного розвою цїлої людскости, для консолїдациї етичних сил, а тим самим і для обезпеки загального мира — преважний чинник. З другої сторони розуміє ся се само собою, що школа лише тодї зможе відповісти своїй преважній задачи, коли цїлий еї устрій буде відповідати правдивим вимогам науки з увзглядненем специяльних льокальних обставин; коли школа буде іменно відповідати специяльним потребам дотичного краю і специяльним прикметам тої молодїжи, для котрої она призначена. В тім взглядї найважнїйшою річию, особливо що-до народних і середних шкіл, е безперечно зрозуміла для школярів матерна викладова мова і докладне знане сеї мови зі сторони учителїв. Раціональний устрій школи, особливо народної і середної, не повинен шкільній молодїжи утруднювати, але противно, оскілько лише можна, улекшити науку. Впрочім е се вже загально признана засада, котрій мусить підчинити ся і кожда добре устроена держава, а іменно засада, що кождий до культурного розвою спосібний нарід не тілько мае повне право, але і можна-б сказати найважнїйший обовязок виховувати зпоміж себе потрібне число здібних людий для державної, краєвої, так правительственної як і автономічної управи, для церковних і громадских урядів і для краевого шкільництва, — виховувати здібних людий для рільництва, промислу, ремісла і т. д.

Сему преважному обовязкови кождої правильно зорґанїзованої суспільности може відповісти лише національне виховане і національна школа.

Відвічна духова неволя і цїлковитий недостаток національної школи довели на Буковинї руский нарід, котрий становить релятивну більшість всїх мешканцїв сего краю, до того нужденного стану, що сей нарід при кінци XIX-го століття все ще не мае відповідного числа своїх заступників нї в урядах, нї в церкві, нї в школї, нї в промислї, а навіть підрядні місця громадских писарів займають в чисто руских громадах ще до тепер чужі люди, переважно жиди.

Розуміє ся, що при такім занедбанім вихованю нашого народу мусїло навіть і рільництво і ремесло в нашім краю позістати ще в цїлком примітивнім станї; про промисл, про індустрию нема що і казати; в кождій галузи самі недостатки, а наша цїла краева культура представляе ще дуже сумний образ. Чужі люди, що не розуміють нашого народу, що не знають его звичаїв, его обичаїв, що не знають его природних добрих і злих прикметів, рішають про его найживотнїйші справи, розуміє ся, дуже часто з причини незрозуміня річи, на его некористь, що причиняе ся до загальної немочи нашої суспільности, до мізерного стану нашого з природи дуже гарно випосаженого краю.

БОЯРИН ОРША.

Поема М. Ю. Лермонтова в перекладї Богдана Лепкого.

(Дальше).

. . . .

Свитае. В поли тишина.
Густий туман наляг поля,
І з мраки плахта сріблом ткана
Понад Днїпром нависла з рана.
А крізь імлу високий бір
Розсипаний по стоках гір
Сїріе ледви в далеку —
І мовчки дивить ся в ріку.
А з поза лїса, з за густого
Хмарок виходить много—много,
З поза хмарок немов з огня
Виходить ранная зоря...
Горять хрести монастиря;
По баштах довгих і стїнах
І по взористих воротах
Прекрасний, чистий і яркий,
Як щасте ясний, молодий
Мигтить луч сонця золотий,
Вже дзвонів звук до купи звів
У храм сьвятий сьвятих черцїв,
Вже дим кадил з поміж стовпів
У гору йде, лунае сьпів...
В тім до ігумена-отця
Прибіг задиханий слуга
І пару слів ему сказав;
Ігумен вчув, — без духа став:
— „А де ся ключник наш подїв?
Чи не згубив він де ключів?
Кажи сейчас най тут прийде!“
...„Ключів я не подїв нїгде,
Они у мене всї і все
При собі ношу я ключі!...“
І заворушились черцї,
Розбігли ся на всї кінцї
І чути вривані слова:
„Утік! — Лиш як? Коли? Куда??“
І до запертої тюрми
Один за другим всї пішли,
І бились гадкою они,
Як втік злочинець із тюрми.

І що-ж? — Решітка від вікна
Підтята пильником була,
І видні на піску були
Докладні людских ніг слїди.
Забутий на піску лежав
Стальний, зазублений кинджал;
А на березї під вікном
Сильним привязаний вузлом
Подертий висів ляцкий пас,
Лиш вітер гойдав ним і тряс.

Пустили ся за тим слїдом,
Ідуть — приходять — над Днїпром
Суха безводна мілина.
На нїй знаки — знаки човна.
А на ґалузях лозини
Ляцкого пояса куски,
В ріку спускаючись кінцем,
З поранним грались вітерцем.

„Утік!! Лиш як він відси втік??
Який поміг му чоловік??
Де він другів тут роздубув??
Мабуть то добрий злодїй був!!...“
Оттак балакали собі
Стривожені сьвяті черцї.

Г Л А В А III.

Зима. — З під заметий снїжних
Виднїють пнї дерев старих
І наче мари над Днїпром
Стоять і клонять ся чолом.
І сїрий день неначе в шкло
Глядить в ріку... Вже занесло
Яруги снїгом... До нори
Краде ся заяць і слїди
В снїгу запутані значить...
І вовк часами надбіжить,
І в темну ніч, як все засне,
Він тихо під село іде;
І чути часом, як в ночи
За ним від хат женуть ся пси:
І в тишу ночи чути біг
Его тяжких та скорих ніг,
І чути кламцане зубів;
І в кожду ніч з густих корчів
Неначе сто сьвічок ярких
Горить сто пар очий страшних.

Та Оршу не спинить зима,
Нї снїг, нї заметїль страшна.

А сему лиху може зарадити, як сказано, лише національна школа; та власне в тім добачали ми все і добачаємо тепер превелику вагу національної школи. Длятого день 1-го вересня 1896 запише істория буковиньскої Руси, ба навіть істория нашого краю золотими буквами, бо гадаємо, що не тілько Русини, але кождий другий сьвідомий і доброї волї мешканець сего краю, чи то Нїмець, чи Волох, чи Поляк, повитає щиро засноване інституциї, котра має піднести просьвіту більшої части краєвого населеня, а тим самим має причинити ся до загального добробиту нашого краю і до єго культурного розвою.

А вже-ж найбільший обовязок мають бук. Русини старати ся всїма силами плекати сю молоду інституцию і старати ся о єї хосенний розвій.

Наші народні товариства зробили вже перший похвальний початок заснованєм бурси в „Народнім Домі“. А тепер нехай родичі руских дїтий і всї щирі Русини своїми грошевими жертвами, а руска молодїж своєю пильностию і совістною працею довершать се преважне дїло.

Як сказано, в сїм шкільнім роцї отворено лише першу паралельну руску клясу і то з викладовою рускою мовою лише для латини і математики.

Розуміє ся, що сей устрій (на лад словіньских паралєльок) цїлком не відповідає вимогам національної школи і взагалї дидактичним засадам.

Ми маємо повну надію, що найвисша шкільна власть пізнасть скоро сю немаловажну хибу і вже в слїдуючім шкільнім роцї зарадить всяким недостаткам. Ми маємо повну надію, що наше центральне правительство вже для самого добре зрозумілого державного і краєвого інтересу розширить з часом паралєльні рускі кляси до повної висшої рускої ґімназиї і тим способом причинить ся до культурного розвою нашого краю.

Найважнїйші перешкоди поборені; засада національної середної рускої школи празнує отворенєм першої паралєльної рускої кляси на Буковинї свою побіду. Вже за се для буковиньских Русинів і нашого краю вельми хосенне дїло складаємо в імена бук. Русинів на сїм місци в першій лїнїї Єго Величеству нашому милостивому цїсарю, що бажає добра всїм своїм народам, з повного серця найпокірнїйшу подяку.

Буковиньскі Русини дадуть своїм поведенєм наглядний доказ, що они гідні найвисшої цїсарскої опіки і опіки державного правительства.

Доля наших еміґрантів в Бразилїї.

Польска ґазета Przegląd у Львові одержала такий лист від одного чоловіка з Бразилїї, котрий подаємо тут дословно, бо він малює нам дуже добре положенє наших людий, котрі отуманені фальшивими обітницями аґентів дали ся намовити і поїхали глядати за морем щастя. Лист той звучить:

„Яка теперішна доля нашої еміґрациї в Бразилїї нехай послужить за доказ то, що в кольонїї Аґуа Амарелля еміґранти за кілька місяцїв побуту заповнили тїлами заголоджених своїх жінок і дїтий лише три кладовища.

Пять місяцїв сидять ті лазарі в лїсї і ждуть на вимір парцель, а їм назіть поживи не видають.

Серед еміґрантів страшний голод а тутешне правительство хвалить ся по ґазетах, що нїби то оно видає величезні суми на удержанє еміґрантів. Урядники, що наглядають над еміґрантами, крадуть та допускають ся надужить нераз навіть лютих. Ми бачили на пр. нещастного Гриця Покропова, що був такий „сьмілий“ і улімнув ся о трохи гороху. За ту зухвалість білого невільника зробив пан начальник кольонїї таку справедливість, що велїв двайцятьом чорним жовнїрам, спровадженим для „удержаня ладу“ погуляти собі.

Ті чорні горожани, котрим ще шкіра з часів невільництва не загоїла ся, напали з шаблями на товпу спокійних голодуючих еміґрантів і рубали утїкаючих та знущали ся над ними гірш диких зьвірів.

Гриць Покропів страшно покалїчений утїк разом з кількома товаришами недолї в ночи з кольонїї до Куритиби, полишивши в лїсї жінку і дїти на голод, нужду, студінь і месть пана начальника.

Они жалували се в Куритибі, але тут пан інспектор кольонїй відповів їм: „А ви чого тут приїхали? Коли вас вже чорти сюди принесли, то не бунтуйте ся“. Однако о бунтї не може бути й бесїди. Просто голодні допоминали ся хоч кусника сплїснїлого хлїба, хоч жменї гороху, але урядникови то не сподобало ся, бо гроші, які одержав від правительства на прокормленє еміґрантів, вже давно прогуляв.

В тій нещастній кольонїї, котру можна би назвати еміґрацийною Гольгофтою стоїть в порозуміню з бразилїйскими обманцями товмач, їх слуга, що всї жалоби тих нещастливих людий, не знаючих португальского язика толкує в той спосіб, що як кольоністи скажуть „голод“ то він каже „бунт“ і т. ин. і пхає спокійних людий під шаблї диких муринів.

Тутешні ґазети жалують бідних еміґрантів, обурюють ся, що правительство приймало еміґрантів, не гадаючи забезпечити їм долї та що не вимірює їм ґрунтів і морить їх голодом. Чи може бути більше надужите?

Пишу умисно до Przegląd-у, щоби то було осторогою для тих, що легкодушно покидають рідний край, аби тут прийти до Бразилїї на голод, нужду і смерть.“

Таке пишуть з Бразилїї, а тимчасом наші люди так отуманені аґентами, що все ще не покидають ся гадки еміґрувати до Бразилїї і пхають ся там на свою певну погибель.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 1-го вересня 1896.

Именованє. При фінансовій дирекциї в Чернівцях іменовані комісар Щасний Ренчнер надкомісарем, концепіст Штоклев податкоким інспектором, практикант Кріспін концепістом, а окінчений правник Ясильковский практикантом.

Мінїстер рільництва ґр. Лєдебур має таки приїхати на Буковину: 13-го с. м. прибуде він до Чернівцїв. Про дальшу проґраму єго подорожи доси ще не знати нїчого певного.

П. Николай Дрогомирецкий, Русин-нотар в Кімполюнзї, перенесений до Чернівцїв.

Упоминаймо ся все і всюди о свої права. Перед двома тижнями ми писали в новинках нашої часописи, що на черновецкім розширенім двірци поміщено написи, але не в чистій рускій мові, а просто в московскій. Очивидно була і правопись не руска, а московска. Наше полїтичне товариство „Руска Рада“ сейчас звернуло

Він каже скоро, в тую мить
Коний сїдлать, шаблї острить
Бо чутка по краю пішла,
Що неспокійная Литва
На край з великим військом йде.
Длятого Орша гонцїв шле,
Щоб скликати з усїх кінцїв,
З краю цїлого всїх мужів
На славний пир, на пир мечів.

Сїдає Орша на коня
І знак дає... Дружина вся
За ним вступає в стремена,
І не зважаючи на крик
Жінок і дїточок малих,
Хрестячи ся знаком хреста
В'їзджає шумно в ворота.
Лиш їх суворий, грозний пан
Як нехрещений бісурман
Сьвятого боїть ся хреста
І не погляне в небеса,
І помочи не просить в них!...
Він відвертаєсь до старих
Любимих мурів... Ту — ах ту,
Прожив він хвилю неодну
В спокійнім щастю без журби!
А нинї тамки лиш вітри
Сумні висьпівують піснї,
А замок спить — неначе в снї...
. . . .

Помчав ся в даль кервавий бій,
Слїд багряний оставив свій...
По трупах людских і кіньских
По кусниках мечів стальних
Їздець в ту хвилю проїзджав;
Чогось неначе він шукав,
На гриву чорного коня
Низенько голову склоняв,
То знов ставав у стременах.
Хто-ж се такий? Нї наш — нї Лях,
Хоч і на нїм контуш ляцкий
Від срібла сьвітить ся цїлий
І шабля польска дорога
Вдаряє по боках коня,
Однак лиця смаглявий цьвіт
І зір, в котрім сумрак і сьвіт
В борбі зміняли ся не раз,
Могли-б як стій впевнити вас,
Що в нїм татарска кров пливе.
А скоро глянеш на лице
Доволї гарне, не старе,
Котрому блиск тужливий свій,
Мисль неуступчива дала,
В котрім усе, що лиш душа
На свому зберігає днї,
Відбите вірно мов у шклї —
Зітхнеш і скажеш: Той відав
Жив певно меньше як страдав.

Там на долинї був курган.
Старезний дуб як великан
Єго пятою підпирав
І гордовито розпинав
Над ним зеленеє шатро
Гиляк своїх. Оттут прийшло
Побитись людьом! Неодна
З карку злетїла голова
Як та маківка на курган. —
І кров лила ся з теплих ран
На зимний сьнїг... І скрізь слїди
Звірскої, людскої вражди
Лишили ся на місци тім.
На дубі навіть, на старім
Порубана кора була
І тепла кров з кори текла
Неначе з людских сьвіжих ран...

Їздець під'їхав на курган.
Зіскочивши коня пустив
І так до себе говорив:
„От місце — чи живий чи труп
Він тутки є... А от і дуб.
До него він припав плечем,
На всї боки махав мечем,
Заскочений зі всїх сторін
З пятьма рабами бив ся він,
Гей, дорого тобі, Литва,
Дісталась тая голова!...
...Тут крізь товпу я з далека
Сам видїв, як єго рука
Три рази шаблю підняла
І опустила. — Кождий раз,
Як лиш она являлась знов,
По нїй цюрком спливала кров...
Четвертого разу я ждав
І не діждав ся... Тут він впав.
А деж подїв ся? Чей не втїк...
Хоч би хотїв, не був би міг!...“

ся до компетентних властий зелїзничих з жалобою на таке трактоване рускої мови і жалоба мала, бо мусїла мати успіх. На двірци нищать тепер нерускі написи, а на їх місце прийдуть чисто рускі в рускій фонетичній правописи. Нам мило, що зелїзнича управа так скоро полагодила жалобу „Рускої Ради“ і бажаемо ще лише, аби управа державних зелїзниць не давала нам нагоди жалуватись на упослїджене. А для Русинів нехай буде се прикладом, що треба все і всюди упімнути ся о свое добре право, то не стане ся нам нїколи кривда!

Вандрівних викладів було після справоздана мінїстерства рільництва на Буковинї в 1895 р. всего 502, а то 210 руских і 179 волоских, решта нїмецких. Чи і які успіхи мали ті вандрівні виклади, про се не споминае справоздане нїчого.

Черновецкі порядки. Наша громадска господарка іде собі повільним ходом, по патрияхальному. Коли свого часу ще перед кількома роками черновецкі Русини домагали ся рускої народної школи, вказувано на се, що нема рускої ґімназиї, де би ученики рускої народної школи могли дальше учити ся. Тепер вже е перша руска паралелька, але народної школи все ще нема. Громадска рада рішила що йно вишукати місце на дві народні школи, та чи одна з них буде руска, се ще не рішено... Громадска рада думае, що ще мае час!! Все лише помалу, дуже помалу, по патриярхальному... Не инакше дїе ся з полїциею. Возьмемо от хоч би лише два випадки з найновійшого часу. У п. Шмукера, що мешкае при ул. водній, украв злодій в ночи з хати цїле убране і згубив лише по дорозї капелюх. Пошкодований пішов на полїцию, але ему каже начальник полїциї Шерф, що пізнїйше (!) вишле полїцийного аґента, аби розглянув ся на місци крадежи. Жде Шмукер день, два, три, ба цїлий тиждень — нема анї аґента анї полїцая! Видко полїция хоче все робити помалу, по патриярхальному! І дійсно, на що-ж перешкаджати злодїеви в его утечи?! Але як хтось в нетверезім станї вдарить, хоч би лише легенько, якогось жидка, ого, зараз надбіжуть два або більше полїцаїв, арештують нечемного „злочинця“, роблять богато крику, жидівскі ґазети пишуть цїлї статї на темат „брутального антисемітизму“ і т. д. Тут щезае патриярхальний лад... Чи не характеристичне се? Лише коли розходить ся о жида, наш маґістрат черновецкий здогадуе ся, що варта би постарати ся о порядок, але для иньших мешканцїв на се нема часу...

Буковиньскі социялїсти відбули в недїлю наради в черновецкім Cursalon-ї. В нарадах взяли участь 49 делеґатів — між ними 10 з провінциї — і 80 гостий. Они скінчили ся очивидно принятем резолюций що-до проґрами, тактики, орґанїзациї, аґітациї і праси.

Доповняючі вибори. Галицкий сойм ухвалив на послїдній сесиї зміну виборчої ординациї соймової о стілько, що місто Львів мае вибрати ще двох послів до сойму. Ми вже свого часу доносили, що цїсар санкціонував ту ухвалу галицкого сойму. Тепер же доносить Neue fr. Presse, що небавом будуть розписані доповняючі вибори тих двох послів з міста Львова, а яко кандидатів наводить та сама часопись д-ра Пентака і д-ра Малаховского.

Кс. Стояловский, що на него папска курия кинула клятву, з якої він собі нїчого не робив, тепер арештований. В Тїшинї вишукала его в ночи жандармерия і арештувала за ширене заборонених книжок. Dziennik Krakowski доносить, що в Ряшівскім повітї збирае ся депутация селян до Риму, аби папі представити правдивий стан діяльности кс. Стояловского.

Чоловік без жолудка. се чудо не аби яке. В Нїмеччинї, в містї Штеттинї е податковий стражник Тіде, котрому директор тамошного шпиталю др. Шушард перед $1^1/_2$ роками витяв жолудок з тїла. Жолудок був цїлковито покритий пухлинами — щось в родї рака — тож не було иньшого способу, як витяти его. Жолудок сей зберігають тепер в спіритусї в шпитали, де его можна видїти. Але аби сей цїкавий випадок можна оглянути, фотоґрафовано жолудок і розіслано лїкарям-знатокам. Замісць жолудка розширено Тідому шкірку кишки, що веде до жолудка. Тіде мусів спочатку по операциї їсти мало, але за те частїйше. Тепер чуе ся він цїлком здоров, робить без перерви свою службу через 8—10 годин денно і навіть не дуже то і вибирае в їдї. Вправдї доси вже нераз удавали ся такі операциї, але люди все по трех або чотирох днях гинули; сим разом оперований чуе ся по $1^1/_2$ роках цїлком здоровим. Се перший такий щасливий випадок в медицинї. В зимі відбуде ся великий з'їзд лїкарів в Берлинї, де др. Шушард представить Тідого і его витятий жолудок, аби лїкарі пересьвідчили ся, що дійсно операция повела ся.

Міжнародний жіночий конґрес відбуде ся в вересни в Берлинї. Майже всї европейскі держави і кілька американьских міст вишлють на з'їзд своїх делеґаток. Промавляти будуть на конґресї по нїмецки, анґлїйски, францускі і італїйски.

Добрий пташок. Филемон Залеский був перед роком в Чернівцях фельдфеблем при 41-ім полку піхоти, опісля став почтовим асистентом у Відни. Там він перед 9 роками украв на віденьскій почтї 150 тисячів зр. та довгий час укривав ся в жіночім одягу у Відни, а відтак утїк до Америки. де его полїция вислїдила на корабли, коли мав висїдати в Новім Йорку. Спроваджено его до Відня і тут відобрано від него ще 137 тисячів зр., а 13 тисячів пропало. Тодї засуджено его на 8 лїт тяжкої вязницї, котру то кару знижено пізнїйше на 6 лїт. По відсидженю кари виїхав Залеский до Росиї і став там в Одесї готелевим аґентом. Недавно вернув до Відня, де его увязнила полїция за підозріне о торговлю дївчатами. Акт обжалованя в теперішнім процесї Залеского представляе ся так: Залеский оголосив свого часу у віденьских ґазетах анонси, що глядае молодих дївчат, що найбільше 18-лїтних до помочи при зарядї дому і до виїзду за границю. На ті анонси зголосило ся до Залеского сїм молодих і гарних дївчат з Відня, а він всїх приймив до своеї служби представляючи їм, що яко властитель готелю „Віктория“ в Одесї потребуе жіночої прислуги. Однако полїция дізнала ся о тім досить вчасно і не допустила до вивозу дївчат, а Залеского арештувала і віддала до суду. У Відни записав ся Залеский в полїциї яко властитель готелю в Улашківцях. Після письма австрийского консуляту в Одесї займав ся Залеский яко управитель двох тамошних готелїв дуже поганими річами. Залеский мае тепер 41 лїт. Він боронить ся тим, що, заробивши в Росиї 12 тисячів рублїв, хотів собі купити який готель і в тій цїли замавляв у Відни службу. Каже, що не згодив до служби всїх дївчат, лише одну, а иньшим відмовив. Однако дївчата зізнають згідно, що він всїх їх хотів вивезти до Росиї. Розправа потревае кілька днїв.

Складки. На *бурсу* „Народного Дому“ жертвували пп.: надучитель Войновский з Юрківцїв 3 зр., нотар Евгеній Стрийский з Селятина 5 зр., господар Никифор Романюк з Селятина 5 зр. Доси зложено на ту цїль разом **589 зр. 10 кр.**

Наука, штука і лїтература.

„Зорі“ ч. 16. приносить крім продовжень давнїйше зачатої повісти Ів. Левіцкого „Не той став“, Шілерової траґедиї „Мария Стуарт“ (в перекладї Б. Грінченка) і наувової студиї д-ра І. Роллього „Жінки при Чигиринськім дворі в другій половинї XVII віку“ (в перекладї Василя Лукича) також початок конкурсового оповіданя небіщика Михайла Петрушевича п. з. „Градобур“, з портретом автора і его житеписию, написаною Прокопом Мостовичем. Поетичну часть сего числа виповнюють дальші сьпівомовки Степана Руданьского, его-ж переклад „Слова о полку Ігоревім“ („Ігор Сїверський“) і стих Т. Галїпа „По жнивах“. В „Оповістках і критичних замітках“ обговорені три книжки: альманах Александрова „Складка“, оповідане Загірньої „Добра порада“ і Кониського „У тїсної баби“. Між ілюстрациями звертае на себе увагу репродукция з образу І. Зубера „Напад“.

Львівский тижневик „Monitor“ перепечатав по польски з нашої „Зорі“ в 30 ч. за місяць липень, в статї „O naszych dekadentach“ часть розвідки д-ра В. Щурата про „Францускийдекадентизм в польскій і великорускій лїтературі“, именно се, що говорить ся там про сучасних польских поетів. — Той сам „Monitor“ подав в ч. 32—32 за місяць серпень хлопску новелю д-ра В. Щурата п. з. „Право польованя“, в польскім перекладї Сильвестра Яричевского.

Останну повість Золї „Рим“ помістила конґреґация індексу у списї заборонених книжок.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 1-го вересня 1896 року.

Городок. Вчера приїхав сюди цїсар. На двірци повитали монарха намістник, краевий маршалок, настоятелї цивільних і військових властий. Духовеньство, шляхта, шкільна молодїж і величезні товпи народу устроїли цїсареви овациї. Відси поїхав цїсар на замок Хлопи, куди прибули шеф ґенерального штабу фельдцайґмайстер Бек і ґенеральний інспектор кавалериї ґр. Пар.

Львів. Всї часописи витають цїсаря в одушевлених статях.

Софія. Князь не приняв димісиї мінїстра війни Петрова. Петров остае отже мінїстром, а з виїмкою уступившого мінїстра торговлї Начовича лишае ся мінїстерство Стоілова незмінене.

Софія. Коло Абадашицї знов переступили Турки границю болгарску. Болгари боронили границї, при чім застрілили одного офіцира і кілька турецких вояків; Болгари не втратили нїкого. З Филипополя вислано до дотичних місць віддїли війска для скріпленя граничних сторожий.

Аж тутки чуе стон слабий,
Підходить близше, хто такий?
Лице страшне в крови струї
На силу припідняв з землї
І голосом слабим казав:
„О! Я тебе пізнав... Пізнав!
Нї час, нї стрій змінить не зміг
Зловіщих тих очий твоїх:
І горде все е як було
Твое незміненнее чоло,
Де нечесть, злоба, гріх і зло
Поставили свое клеймо...
І усьміх твій я пізнаю
Мов їдовитую змию;
І пізнаю я голос твій,
Хоч ти говориш не в своїй
А в ляцкій бесїдї... І злий
Твій намір я пізнав — цїлий!
Та — вірний вітчинї моїй
Не піднесу моїх очий
На тебе, — бо ти — зрадник, лях!
Ти-б рад побачити в них — страх
І розкаяне і печаль...
...Одного лиш менї ще жаль;
Чому я тую остру сталь
В твою зрадливу люту грудь
Втопить не в силї — і заснуть!“

(Конець буде.)

Приватна клїнїка хірурґічна

(Приватна лїчниця операцийна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. **оператора** ц. к. хірурґ. клїнїки унїверситеской *Більрота-Ґуссенбавера* у Відни

находить ся

в **Чернівцях,** улиця Мецґера ч. 25.

В справі приниманя хорих і иньших інформаций треба удавати ся до управителя приватної клїнїки **д-ра Квятковского** в Чернівцях, улиця ратушева (дім Вішоффера.) (31—100)

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Вёч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Виданя „Буковини“.

Царівна. Повість Ольги Кобилянської, сторін 424, 8°, цїна 1 зр. 50 кр., з пересилкою 1 зр. 70 кр.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа. сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ всї три книжцї коштують лише 1 зр. 70 кр. разом з пересилкою.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернівцях при улици Ратушевій.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

☛ Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10. ☚

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателїв, гостий і публику, що я перебрав істнуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ҐАІНА

склад корінних товарів, вин і делїкатесів

(заснований 1812 р.),

а окрім того

АҐЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ҐАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостий добірними товарами найлїпшого сорта, низькими цїнами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишусь

з поважанем

Стефан Ґаіна.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Лїтературне Товариство

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за річник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.